

deres Side, som ere mere venlig stemte mod Sukkerindustrien, saa er det ikke af nogen saadan stærk Begeistring, som det erede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Kruze) nævnte, men det er kun, fordi jeg har Sagen paa lidt nærmere Sohd, og derved er kommen til den faste Overbevisning, at en Gjennemførelse af denne Industri vil kunne virke meget gavnlig i vort lille Fædreland. De fleste Taler, som have havt Ordet, gaa bestandig ud fra, at Dyrkningen af Foderroer vilde betale sig bedre end Dyrkningen af Sukkerroer, men Ingen paastaar eller har paastaet, at ikke Dyrkningen af Roer har sin store Betydning for Landbruget i Almindelighed; kun siger man, det betaler sig bedre at dyrke Foderroer end Sukkerroer. Et eret Medlem har gjort opmærksom paa, at Forskjellen jo væsentlig kan ligge deri, at man beskaffer Sukkerroen, hvad man derimod ikke gjør ved Foderroen; men lader os dog lægge Mærke til, at dersom det er til Gavn for vort Landbrug, at man lægger sig efter Roedyrking, saa er det jo nærmest, fordi det giver en Bøgel ind i Landbruget, en Slags Bøgelbrift, der virker saa meget mere gavnligt igjen paa de andre Kulturplanter, som vi hidtil have benyttet. Det er ikke saa ganske rigtigt, naar det erede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Kruze) mente, at man var kommen bort fra at erkjende det Nyttige i Bøgelbriften; dette er man slet ikke, man erkjender dette ligesaa fuldt nu som tidligere, kun har det ikke kunnet lykkes at faae den almindelig indført i Landbruget. Sige saa lidt er det rigtigt, naar han mener, at man er kommen bort fra den Anstuelse, man tidligere neredede om det Farlige i at dyrke langsttraet Sæd i flere Aar i Rad; det er heller ikke rigtigt. Man anser det endnu Altesammen for ikke rigtigt at dyrke disse Bøxter flere Aar i Rad, men man har ikke kunnet komme ind paa Bøgelbriften, og man har for at forebygge de skadelige Følger af Dyrkningen af langsttraet Sæd i flere Aar maattet lægge Bøgt paa kraftige Gjødningsmidler og paa anden Maade maattet afværge de Følger, en saadan Drift fører med sig. Alle synes imidlertid enige om, at Dyrkningen af Roer er et stort Gode i Landvæsenet, og navnlig har det erede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds særlig dyrket Roer og har en særlig Forskærlighed for Foderroedyrking; men det er underligt nok, at Dyrkningen af Roer ikke er bleven mere almindelig. Jeg tror netop, at dersom man vil begunstige Sukkerindustrien, vil dette føre til, at vi gjøre Roedyrkingen mere almindelig og derved faae indført en gavnlig Plante til Bøgel i vor Landbodrft. Naar man kommer til de Gæne, hvor Sukkerfabrikerne ere, saa ser man i en Udtrækning af et Par Mil mellem Maribo og Rødby Marker, hvor der alene dyrkes Roer, Marker, som staa frugtbar, hvorimod man paa hele den anden Vej fra Maribo til Nykjøbing vel kan finde paa et Sted et Par Skjæpper eller en

halv Lønne Land, hvor der dyrkes Roer, men ikke mere. Kunde man nu ikke tro, at denne Dyrkning af Roer i større Maalestok og Følgerne af denne Dyrkningsmaade, der nu gives Exempel paa, idet der, som jo allerede er fremhævet, arbejdes med meget dybere Kultur, hvad der igjen faar saameget større Indflydelse paa de andre Kulturplanter, som dyrkes bagefter, og hvorved en stor Krugbarhed udvikles sig, netop kunde give Sporen til en mere almindelig Roedyrkning? Det erede Medlem kom til at antyde en Hæve ved, at man kom ind paa den almindelige Sukkerroedyrkning; men dersom der er Fordel ved at dyrke Foderroen, saa kunde man jo, selv om der skulde indtræde Tilfælde, hvor man pludselig paa Grund af Fabrikens Standsning, maatte ophøre med Sukkerroedriften, godt dyrke Foderroer, naar dette betaler sig; man kunde da uden mindste Skade for Driften slaa over dertil, jeg ser slet ikke, at der er Noget til Hinder derfor. Allet er det, at mange Arbejdskræfter derved vilde finde Anvendelse, og det forekommer mig, at jo flere Mennesker et lille Land kan ernære, desto større er det i Virkeligheden. Et Land kan ikke bedømmes i Størrelse efter Kvadratindehold, men meget snarere efter Folkmængde, og jo flere Statsborgere vort lille Land er istand til at ernære, desto større er Landet efter min Opfattelse, og desto bedre antager jeg, at det vil være for os Alle. Jeg mener derfor, at enhver Ting, vi kunne gjøre for at fremme dette, vil være helbig. Nu er der hentydet til, at disse Fabrikker mest have benyttet svenske Arbejdere til deres Arbejdskraft, og det er ganske rigtigt, at det hidtil er slet, men det har været under de ekstraordinære Forhold, som have fundet Sted, navnlig paa Lolland, og hvortil der ogsaa er hentydet af en tidligere Taler; men det er at vente, at under ordinære Forhold ville de Kræfter, der have fundet Anvendelse paa anden Maade, kunne faae Beskæftigelse ved Roesukkerdyrkingen. Der var Tale om de klimatiske Forhold; jeg veed ikke, om disse have saameget større Betydning for Sukkerroerne end for Foderroerne. (En Stemme: Jo, i høi Grad.) Ja maaste, men jeg maa gjøre opmærksom paa, at der slet ikke er saa stor Forskiel paa Klimaet her og i Lybfland. Selv om der om Foraaret er en lille Smule mere Fugtighed og Varme i Lybfland end her, saa er det netop i den Tid, hvori Roerne skulde udvilde sig, at vi have Fugtighed hos os — det er en Bemærkning, jeg henvender til det erede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (M. Jensen) — og vore Sommere ere dog i Reglen ikke saa tørre, navnlig paa Verne, at jo Planterne i Reglen godt kunne komme i Bøgt og udvilde sig. Jeg tror saaledes ikke, at de klimatiske Forhold vilde være saa meget til Hinder for Roedyrkingen hos os. Det erede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds kom med det Argument, at Fugtighed og Varme virke ens under lige Forhold. Deri kan